

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szórakoztató: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő és lapfoglalónos:

Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak

Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér. Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A szegényekért.

Nyakunkon az ős. Szürke, nyirkos, hideg a levegő. Olyan időjárás van, amikor gondot okoz az embernek az öltözködés, mert napjában többször és gyorsan változik az időjárás, amely hol hűvöse, hol kissé enyhébbre válik. A szobát fűteni kell legkivált ott, ahol betegek, gyermekek vagy öregek vannak, akik érzékenyebbek az időjárás változására. Egész életmódunk megváltozik, azaz megváltozna, ha lehetséges volna, mert minden változás keresztülvitele pénzbe kerül és a pénz az, ami a szegény embernél hiányzik, mert ha volna, megszűnne szegénynek lenni.

Bajos, keserves a szegény ember élete mindig. De sokszorosan bajos most, amikor 3—4 éves gazdasági pangás van a hátunk mögött, amelyet megsínylenek mindazok, akik munkájuk után élnek, mert talán soha sem volt oly kevés a munka és oly nagy a munkátlanlás, mint éppen az idén. Kereskedők és iparosok egy nótát fújnak, egyaránt panaszzolják, hogy még azok a szakmák is, amelyek ilyenkor adják a legtöbb munkát, még azok is panganak. Már pedig, ha az idényben nem tud a mesterember keresni és takarítani, akkor ugyan hogyan él meg a munkátlanlás keserves napjaiban?

Valóban itt az ideje, hogy erős, duzzadó mozgalom induljon meg a munkátlanlás megszüntetésére. Azok, akik tehetik, tekintsenek el ezuttal attól, hogy mi a mulhatlanul szükséges és szerezzék be azt is, amit könnyen nélkülözhetnek, mert a vagyon kötelez arra is, hogy belőle minél több forgalomba jöjjön az iparosok és kereskedők számára.

Ez a munka t. i. az iparosok foglalkoztatása azonban csak az egyik fele annak, amit kell, hogy a jómódúak, a földi javakkal megáldottak, elvégezzenek. A másik munka, a jóval becsesebb, mert több szívóságot, önfeláldozást követelő, a szegények segítése ruhával, élelemmel, fűtőanyagokkal.

Az az imperatívus, melylyel a ruhák változtatásáról, a fűtésről és jobb táplálkozásról fentebb írtunk, frott malaszt a nyomorban sínylődők számára, akiknek egy ruhájuk van és az is inkább felel meg a nyárnak, mint az ős és tél zord időjárásának, akiknek nincs tüzelőfűjük és nem-hogy jobb táplálkozásról nem beszélhetnek, hanem alig-alig van betevő falatjuk még a gyerekek számára is. Mindezek okából itt van az ideje annak, hogy a szegények segítségére *gondoljunk* és *érdekökből cselekedjünk* is. Mert az Úr saját képére teremtette az embert és minden embert egyaránt. Eredetünkön fogva testvérek, egy atyának a gyermekei vagyunk, szorgos kötelességünk tehát azokat a válaszfalakat, melyeket kedvező külső körülmények emeltek, lerombolni és szegény embertársunk segítségére lenni.

Bizony az, hogy városunk a jólékonyság terén például szolgálhat nem egy más városnak. Vannak oly intézményeink, melyek bátran kiállják a versenyt más városok hasonló intézműzioival. A bajai „Leányegyesület” működése kell, hogy tiszteletet gerjesszen maga iránt. A helybeli izr. iskolákban a legközelebbi jövőben 36 fiu és 30 leány kap téli ruhát. Ezen pontnál meg kell állapodnunk és fel kell hívnunk olvasóinknak figyelmét a *bajai I. kath. nőegylet* érdekében, mely most fordul kő szózzattal

városunk közönségéhez, hogy ruhákat juttatván kiosztás céljából az egyletnek, tegye lehetővé a szegény gyermekek felruházását. Vajha élénk visszhangot keltene a felhívás, hogy a szegények ügye iránt meleg részvét fakadjon és a kis gyermekek ne dideregjenek a téli hidegben.

Mindezen jótékony intézműzioik mellé egy új csatlakozott e héten. Csendben, kerülve a zajt, megnyitó ünnepség és hivalkodás nélkül, helyezték el a *Weidinger-féle* izr. „*Aggok Háza*”-ba 3 férfit és 2 nőt, akiknek ebben az életben nem lesz többé gondjuk semmiféle szükségletükre. Mődunkban állt megnézni a helyiségeket, a felszerelést, a házi rendet és a benne megnyitkozó föltötte humanus szellemet és csak azt mondhatjuk, vajha izmosodnék meg az intézműny ügy, hogy minél többen részesülhetnének az intézet áldásaiban, amelynek — a szegények érdekében — kívánjuk vivat, crescat, floreat, ad multos, ad plurimos annos.

L. M.

A Bács-Bodroghmegyei kör választmányi ülése.

A Bács-Bodroghmegyei kör Budapesten a mult szombaton tartotta választmányi ülését, amelyet a kör elnöke *Latinovits Pál* országgyűlési képviselő személyesen vezetett.

Az ülés nyílt jellegű volt, amelyen a tagok és érdeklődők, valamint több hírlap tudósítója is megjelent.

Elnök magas szárnyalásu beszédében kiemeli a kör nemes céljait és örömet fejezi ki afelett, hogy a Bács-Bodroghmegyei kör rövid fenállása alatt is számottevő eredményeket ért el. Amint Bácsmegye a magyar szent korona gyöngye — úgy-

T Á R C Z A.

A diurnista szerencséje.

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Írta: **Idem.**

... Az öreg asszony könyörögve kulesolta össze két kezét, barázdás arcán könnyek folytak végig: „Fiam, Károly fiam, ne tedd meg e lépést, gondold meg, jövődel teszed tönkre, minket, nezd, agg atyád munkaképtelen már, csekélyke nyugdíjából keservesen tengődünk napról-napra, benned látunk öreg napjaink támaszát, oh fiam, édes jó fiam, hallgass anyád tanácsára, vesd ki, üzd el szívedből ezt a kárhózatot érzést, amely meglásd, romlásba visz téged is és bennünket is veled együtt!”

A fiatal, délceleg katonatiszt lehajtott fővel hallgatta anyjának kétségbeesetten esdeklő szavait. „Szeretem őt anyám és nőül fogom venni! dolgozni fogok, amint csak ember dolgozhat és meglásd, nem fogtok bennem csalódni!”

Az öreg asszony csiggedten, nehéz sóhajjal ejtő le kezét ölébe: „Dolgozni fogsz? szólt keserűen, mit tudod te, balga gyermek, mi az dolgozni, szembe szállni az étellel, kiküzdeni a sorstól csak a mindennapi falatot, melyet egymás szájából kapkodnak ki az emberek? Oh, de meg fogod tudni és ha majd érezni fogod a nyomorúság lesújtó hatását, ha majd tested-lelked holtra fűrad a mindennapi iga viselésében, jusson eszedbe agg anyád szava, amikor elátkozod a perczet, amelyben eldobtad magadtól a fényes egyenruhát, amely nyugodalmas jövőhöz vezetett volna, akkor

majd megtudod te, mi az dolgozni senki és semmi nélkül, akkor fogod örülni lépésed súlyát fölfogni, amikor már késő lesz!”

A fiatal tiszt forrongó, lázongó bensejére úgy hat minden szó, mint egy-egy súlyos ütés, a munkától, életküzdélemtől megtört asszony elkeseredés sугallta szavainak igazat ad és mégis, nem felelhet mást, minthogy szeretem azt a leányt és nőül fogom őt venni, ha mindjárt minden össze is esküszik ellenem!

Mert óriási tetterőt érez magában, ég a vágytól, megmutatni munkaképességét, hiszen a jövő nem is lehet oly sivár, két ragyogó szem világítja be a sötét ösvényt, az önmaga szerelte száraz kenyér is, megoszva, édes lesz majd a napi munka után! Nem fecsegette ő a katonaságnál töltött időt, hanem tanult szorgalmasan és a fellebbvalótól kapott kitűnő ajánló levelekkel csak nem lesz oly nehéz valamely hivatalhoz jutni?

Bizony nehéz!

Mire lehet jutni ajánló levelekkel ebben a protekeziós világban? Ez a nagyságos, amaz a méltóságos ur sajnálkozva vonogatja vállát, nem tehetnek, igazán nem tehetnek érte semmit, nincs üres hivatal, a kérelmezők száma sok, rettenetes sok, üres hivatal pedig oly kevés! Mindenik göröcsösen, teljes erejéből kapaszkodik állásához, legyen az még oly kicsiny is, akik pedig jó protekezió révén jutottak egy-egy zsiros falathoz, meglegedetten, hideg közönyt nyel néznek le a kütn redett ezerekre.

Egymás után utasítják el a folyamodót mindenünnen és a férfi szívében mérhetetlen keserűség halmozódik össze.

„Kár volt lenni a tisztí kardbojtót, fiatal

ember, — hallja itt is ott is és ez még szikra, a mely a bensejében forrongó tűzaknát lángra lobbantja. Az arca kigyullad a szégyentől, haragtól, a szeme dühtől szikrázik, göröcsösen összeszorított keze megrándul és nagy önmegtágadásba kerül, hogy az iratesemót oda ne vágja a beszélő szeme közé...

És amidőn végre sikerül neki egy nyomorúságos díjnoki állást elnyerni, szerelné megvetni önmagát és mégsem tagadhatja el örömet, hogy legalább ezt sikerült neki megszerezni! Hányan irigylik még ezért is!

És másol, másol hétről-hétre, hónapról-hónapra!

Nagyra törő, magasba vágyó lelkének csillogó, zománcos szárnya kettő törött e nem neki való gépies munkában, diesszomját lelohasztotta a száraz, üres szolgamunka, erélye, életkedve ellankadt, az arczúra, egész lényére kezdett ránehézni az a fásult resignatio, amely jellemző vonása az alárendelt, monoton munka zsoldosainak.

Hová lett a te hatalmad, varázshatásu, csodás szerelem?!...

... Nedves, sötét, szűk szoba a földszinten, hiányos, kopott butorzat, tört szélű tányér, amelyről gyakran, igen gyakran csak a főtt burgonya, meg a rántott leves gőze párolog föl, hát otthon érezheti magát ilyen helyen a szerelem, ez a lehelet finomsága, törékeny, bársonyszirmu virág, amelynek fény, illat és pompa kell, hogy marandandó legyen, hogy tovább tartson a tisztavirág egy napos életénél!

A kiért a férfi fölláldozott egy szép jövővel

A FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

az egyedül elismert kellemes izü természetes hashajtószér.

mond, — azonképen kell, hogy a Bács-Bodrogh-megyeyi kör is penderáljon az ország szívében fennálló vidéki körök közt. A mintegy negyedórát tartó hatóság beszédét élénk és meg nem szűnő zajos tetszések nyilvánítása váltotta fel.

A tisztikar nevében *Piukovich Elemér* főtitkár meleg szavakban üdvözölte az elnököt, kit a kör tagjainak először volt alkalmuk a kör helyiségében üdvözölni.

A tisztí jelentések során a titkár megemlékezik a körnek a közelmúltban elért eredményeiről. A kör másfél évi fennállása óta már három kiadmánnyal állt elő, két jelentést és legutóbb a kör hivatását és működését ismertető évkönyvet bocsátott ki, mely évkönyv összeállítására nemcsak tetszősen, de tartalmilag is sajátosan eltérő más egyesületek kiadmányaitól. A 32 oldalra terjedő évkönyv 2000 példányban osztott szét a megye községei és notabiltasai között. Kiadását erkölcsi kötelességének tartotta a kör, hogy nemes hivatását ismertetve meggyőznie beutazókat. A harmadik kiadmány, amelyvel a kör irodalompartoló céljának megvalósítására törekedett, *Alföldy László* neves bácskai zeneszerző „*Bácskai Nóták*” című 3 műve, amely a zenei folyóiratban is méltatva lett és a mely a kör kiadásában jelent meg. Csinos alakban történt kiállításáról *ifj. Wagner Antal* bajai könyvkereskedő gondoskodott. Elnök mindkettőnek jegyzőkönyvi köszönetet javasolt szavazni, amely indítvány a választmány által egyhangúlag elfogadtatott. Ezenkívül a kör a kültagjai részéről történt többrendbeli megbízásokat készséggel és díjmentesen teljesítette. Legutóbb a tanév kezdetén *tanulmánysegélyt* is nyújtott és nagyobb fővárosi kulturintézményektől *kezdőtanulmánysegélyt* szerzett tagjai részére. Örömmel jeleníti, hogy a kör tagjainak száma egyre nagyobbodik és a fővárosban élő földieink mind gyakrabban jelennek meg a körben, igazolva ez által a kör fontos misszióját az ország szívében.

Majd a többi tisztviselő tettek meg jelentéseiket, melyek mind örvendetes tudomásul szolgálnak, különösen a pénztárnok és könyvtáros jelentése, kik a kör részére újabban beérkezett önkéntes adományokról számoltak be. Különösen *Bogdanovics Luceán* budai püspök a kör dísztagjának, valamint *Véteszi Károly* és *Dr. Mohár Gyula* adományairól. Ez utóbbiak saját szerzeményü műveikkel gyarapították a kör könyvtárát. Határozatba ment, hogy a kör mindazoknak, kik adományaiikkal nemes célját előmozdítani kegyesek, jegyzőkönyvi köszönetet mond és megbizva a tisztikart, hogy erről az illetőket értesítse. Hasonlóan jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a kör a bácskai lapok ama szerkesztőinek, kik a kör számára lapjainkat küldik.

Azután az elnök a régi latin közmondás igazságára: „*Concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur*” utalva, egyetértésre inti a kör tagjait és lelkes éljenzés közt zárja be az ülést, mely előbb *Székelly Alfréd* a kör főjegyzője indítványára jegyzőkönyvi köszönettel adózik az elnöknek szíves buzgalmaért és buzgó érdeklődésért.

Helybeli és vidéki hírek.

Személyi hír. *Dr. Platz Bonifác*, szegedi tankerületi kir. főigazgató a főgymnasium megvizsgálása végett m. hó 31-én városunkba érkezett.

Királyi kihallgatás. Az Ő Felsége a király által m. hó 31-én a királyi várakban tartott általános kihallgatáson id. *Sztréblly Lipót* kir. tanácsos, takarékpénztári igazgató is megjelent.

Megtámadott országgyűlési mandatum. Mint értesülünk *Schulmacher* Frigyes és társai, a bajai szabadelvű párti tagjai, kérvénnyel támadták meg *Dr. Reich* Aladár, Baja város megválasztott, függetlenségi párti országgyűlési képviselőjének mandátumát és a vonatkozó kérvényt *Dr. Ragályi* Lajos budapesti ügyvéd utján pénteken nyújtották be a Curiahoz. A kérvény több pontban sorolja fel — hallomásunk szerint — azon érvénytelenségi okokat, a melyek alapján a kérvényezők a választási érvénytelenítést, illetve annak bírói megállapítását kéri, hogy a megtörtént választáskor nem *Dr. Reich* Aladár, hanem *Dr. Plósz* Sándor a szabadelvű párt jelöltje, nyerte el az *érvényes* szavazatok általános többségét.

Katonai előléptetés. *Kolozsváry* Árpád, hadnagyot a szegedi 5-ik gyalog honvédezerredben, földieinket, a honvédség állományában november hó elsejével történt előléptetések alkalmából *Jóhadnagygyá* nevezték ki.

Kinevezés. *Taubinger Rudolf* bajai ag. ev. lelkész és. eskir. tábori lelkészszé neveztek ki és szolgálatra Bécsbe rendelték. Amennyire örülünk a kiváló tehetségű férfiú előléptetésének, annyira sajnáljuk, hogy városunk társadalmá egy kiváló tagját elveszti.

Kegelet. Tanítóképzők ifjúsága ez évben is Jerotta kegelete adóját az intézet volt igazgatója *Dr. Bartsch* Sámur sirjánál. F. hó 1-én d. u. 3 órákor tanári kíséretében kivonult a Rókus temetőbe hol gyönyörű babérszörűt helyezett a meghaldogult sírjára e felirattal: *Az intézet felejt-hetetlen emléké igazgatójának, A tanítónevelőknek.* Majd *Horváth J.* ifj. karmester vezetéke mellett mely érzeléssel énekelte el a „*Gyászhangok*” és „*Vége van a földi harcoknak*” című gyászdalokat, melyeknek elhangzása után az ifjúság szép esendben visszatért az intézetbe.

„**Nemzet hálája hol késél?**” A bonyhádi temetőben mindezeideig síremlék nélkül állott a magyar szabadságharc egyik legkiválóbb hőisének, *Perczel* Móricz tábornoknak sírhantja. Most a nagy hő testvére, idősb. *Perczel* Miklós volt baranyamegyei és pécsi főispán síremléket állíttatott a sír fölé s a sírkőre a következő felírást vésztette:

Perczel Mór tábornok, 1811—1899.
Te valál a 48-as nagy alkotásnak egyik megteremtője.
Győztes hadak hős vezére.
Kardod védte, amit ajkad hirdetett.
Senki többet, diésőbbet, nem tett a honért oly önzetlenül, mint te.

Vérid helyezték e követ feledett sírod fölé,
Nemzet hálája, hol késél?!

hiszen azelőtt én voltam számodra az egész világ! . . .

Azelőtt — egykor —! Hanem most, most az asszony maga sem tudja, mi történik vele, csak érzi, hogy lázasan lüktet az agyveleje, vére forrong és a negy szűk fal soha sem volt oly nyomasztó, mint most . . .

Néha-néha még magához tér, jőzanságot, hidegséget érzősköd magára, munkával halmozza el magát, hogy ne maradjon idő a gondolkodásra, de ez már csak végső föllobbanása a kialvó tűznek, mely fényt, meleget nem ad! . . .

Nincs már gyöngéd pillantása a férj szánára, a szemekben nyoma sínes már annak a lobogó lángnak, mely egykor bennök égett.

. . . A penészes, nedves lyukba dobott virág jogaít követeli, kivágyik innen, hol hervadás vár rá, ki a szabadsá, a napugaras ég alá, ragyogni, pompázni, illatozni . . .

A világ skeptikus, tamakodó. Nem hisz a szerencsés véletlenben, finom vizsla orrával mindenütt okot szimatol és csodálatosképpen, mindég az elevenére tapint a dolognak.

Az emberek együttvéve szerföltöt bölesek és okosak, habár egyenként ostobák legyenek is!

A csodák világa elmúlt, nem hiszünk már bennök és így csak természetes, hogy a sok ütött-kopott diurnista, tudni szerelné, kicsoda litkos hatalom az, mely társukat, Gál Károlyt kiragadja közülük és tolja előre, mindég előbbre a hivatal rangfokozatán?

Honnan támadnak elő egyszerre a jóakaró, hatalmas pártfogók oly hirtelen, hiszen előbb mennyit kellett lótnia-fútnia, míg ez a nyomoruságos díjnok állást meg tudta szerezni?!

Ki figyelmeztette az előkelő uraságokat Gál kiváló képességeire és különben is, egy másolással foglalkozó napidíjas írnök hol fejthette ki egyáltalán tehetségeit? . . .

Nagy szerencsétlenség. Súlyos szerencsétlenség érte *ifj. Wagner* Antal bajai könyvkereskedőt és neje szül. *Sebestyén* Vilma. Három éves, kedves kis *Géza* fiaokajuk játszás közben egy esővízzel telt lugzóba esett és mire észrevették, belefulladt. A szerencsétlenül járt gyermeket m. hó 31-én temették a városi kórházból. A szülők mély bánatában öszierte részvéttel osztotunk.

Halálozás. *Kniszbeek István*, halászmester, Baja város törvényhatósági bizottságának választott tagja, mult hó 28-án hosszabb betegség után tevékeny életének 49-ik és boldog házasságának 27-ik évében elhalt. Végítztsége mult hó 30-án ment végbe nagy részvét mellett. — Az elhunytban *Sziklai* Zsigmond a bajai kölesönös segélyző egyeslet főkönyvvizelője sógorát gyászolja.

Halálozás. *Mohár Károlyné* szül. *Szeitz* Anna úrnő f. hó 1-én d. u. ifjú életének 28-ik évében elhunyt. Temetése ma d. u. lesz.

Eskütétel. A Baján állomásozó huszárság és méntelep unozcjai f. hó 1-én reggel tették le az esküt. A mondott nap reggelén a különböző hitfelekezetű unozok templomaikba mentek, ahol alkalmi szónoklatokkal buzdították őket a király és a haza iránti hűségre.

Névmagyarosítások. Kisk. *Krausz* Mór bajai illetőségű országos színművészeti akadémiai növendék belügyminiszteri engedéllyel vezetéknévét „*Bajaira*”, *Figura* János bajai illetőségű, ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei, *Ernő*, János, József, István és Anna pedig „*Földesire*” magyarosították vezetéknévüket.

Kirendelés. Karácson Gyula vármegyei kormányzó alispán a közszolgálat érdekében *Mentényi* Sándor bácsalmási szolgabíró Bajára szolgálat-tételre kirendelte.

A bajai állami tanítóképző ifjúsági önképző-köre m. hó 27-én d. e. ünnepelte meg az *aradi vértanúk* emlékét a következő tárgysorral: 1. *Gyászinduló*. Chopintól. Előadja az ifj. zenekar. 2. *A magyar—Kálvárián*. Emlékbeszéd. Tartja Tóth László ifj. elnök. 3. *Élj őseink hazája*. Irta Schuman R. Énekli az ifj. énekkar. 4. *Tizenhárom*. Abrányi Emiltől, szavalja Forray János IV. t. 5. *A hazaszeretet*. Irta: Schäffer Jenő, felolvassa Rauch József IV. o. t. 6. *Az aradi vértanúk kivégzése*. Felolvassa: König Géza IV. t. n. 7. *Petőfi induló*. Előadja az ifj. zenekar.

Aggok Háza. A *néh. Weidinger Salamonné* szül. *Deutsch Róza* nevééről elnevezett bajai izv. „*Aggok Háza*” folyó hó 1-én népesült meg. Azon napon vetek gondozás alá 3 ferfit és 2 nőt, az intézet szép és kényelmes berendezése általános nagy meglepődést keltett azokban, akik megtekintették. A hivatalos avatóünnep csak január havában lesz, de azért már f. hó 1-én délután *ft. Dr. Adler Lipót* rabbi, a felügyelő bizottság tagjai jelenlétében megálította az intézetet, annak alapítóit és fenntartóit, valamint a bentlakókat és hosszú életet kívánt nekik.

Olvasóink figyelmébe. „*Ermelléki első szőlőoltvány*-telep Nagy-Kágya hírdetését a t. ez. olvasó közönség szíves figyelmébe ajánljuk.

Hanem hiszen majd megtudják ők és nem fognak hallgatni, oh nem, akármilyen nagy uraságokat kelljen is leleplezniök!

Össze sugnak-bugnak a poros akták mögött, a kenyéririgység szítja bennök a tüzet, hanem azért mélyen meghajlják fejüket, ha egyike e földi hatalmasságoknak végig megy az irodán.

Sőt Gál Károly is ily tiszteletteljes közönlésben részesül, a ki már iradafőnök és azt is rebesgetik, hogy a kormány őt küldi Bécsbe, valami fontos tárgyalás lebonyolítására, ahonnan visszatérve, természetesen újabb előléptetés fog következni!

És a fáma ezuttal is valót mondott.

Gál Károly úgy érezte magát az utolsó időben, mint a ki hosszú, lethargikus álmából ébred föl, mintha az a néhány esztendő, melyet a szűk, sötét szoba falai között töltött, testet-lelket ölé rabmunkát végezve, csak egy rossz álmuszüleménye lenne, amelyből fölébredve, jól esik maga körül látni a jólétet, mely azon mértékben növekszik, amint ő fokról-fokra felebb lép. Oh, mert nem fog megállapodni ott, ahol most van, korántsem, a kihálni indult ambíció tiszteseren ébredt föl benne, életerejé, munkakedve megújulva pezsgett föl és tettvágya nem ismert határt! Oh, meg fogja ő mutatni, mi lakik benne, megmutatja, hogy a nélkül a tisztí kardbojt nélkül is meg tud ő élni, sőt még különben, mintha vállán viselné az arany zsinórt!

Volna-e akkor ilyen barátságos, puha, selymes félszke, mint most és a meleg otthonban a megváltozott, mindég mosolygó, édes, dalos feleség, aki maga a szeretet, szívjószág, figyelem?!

Oh nem, bizonyony nem, mig így, oly szép az élet és élni csupa gyönyörűség!

Igy sóhajt föl meglepődötten Gál Károly, amint végig nyulva a kerevetben, röpti őt a gyorsvonat az osztrák főváros felé, ahonnan visszatérve, újabb kitüntetés, újabb előléptetés vár rá! Milyen büszke önértéssel fog az elé az elkésredett szívű öregasszony elé állani, aki romlást jósolt abból, amiből ő reá csak üdv fakadt!

Eszküvő. Sándor Béla a zombori takarékpénztár igazgatója, Bács-Bodrogh vármegye és Zombor város volt főispánja hétfőn délelőtt vezette oltárhoz Zomborban ö. n. Drescher Edéné szentiványi Ivánovits Anna urasszonyt. A házasságkötésnél, melyet Fejér Gyula apát-plébános végzett, tanúk voltak: Gozsdu Elek kir. törvényszéki elnök és Schlagetter Gyula v. árvaszáki elnök.

Borkiállítás Baján. A gyümölcsészeti egyesület e tél folyamán, valószínűleg a karácsonyi ünnepek körül borkiállítást rendez s azt borvásárral köti egybe. Tekintettel arra, hogy a jelen éven nagyobb bortermés volt Baján, s hogy az utóbbi években lényegesen javult nálunk a bortermelés, úgy a minőségére, mint a mennyiségre, s így a vevő Baján nagyobb részletű jó borokat találhat; reméljük, hogy a kiállítással kapcsolatos borvásár sikerüljön fog, s ezen siker folytán Baja bortermelése még igen lényegesen fog emelkedni. Természetes, hogy ez túlnyomó részben a termelőktől fog függni, a kiknek a maguk részéről teljes erővel kell a gyümölcsészeti egyesületet támogatniok, hogy a kiállítás ügy anyagilag, mint erkölcsileg a legjobban sikerüljön.

Ingyen gyümölcsfák. Folyó hó 3-ától 15-éig bezárólag mind azon szegényebb ház-, szőlő vagy földtulajdonosok között, akik még ingyen fákból nem részesültek, vagy a kik részesültek és kapott faik jó állapotban vannak, a gyümölcsészeti egyesület különböző gyümölcsfákat osztat ki. Az ingyenes fákat kérők forduljanak naponként délután 3-4 óráig az egyesület elnökségéhez. (Kaszárnya utca 664. szám.)

Őz a rendőrségnél. Mint tavaly is és annak előtte, amikor hidegre válik az idő és korán sötétedik, megindulnak az apró lopások. E héten is loptak 50 fej kaposztát, Engelmann Jakabtól 2 kövér ludat és más ilyen apróságokat, mely lopások tettesei azok a bizonyos ismeretlenek.

Haszontalan ijdtség. Osztrónics Ferencz három társával f. hó 27-én borozott Agárdi József kores-májában. Onnan elment és visszatérve, észrevette, hogy arany láncza és nikkell órája eltűnt. A rendőrségnél feljelentette, hogy ellopták tőle, azonban másnap jelentkezett K. A. kereskedő segéd és elhozta a tárgyakat, melyeket Osztrónics elvesztett és ő megtalálta.

Az ujjor. Erősen dolgozik az ujjor legkivált a fiatal legényekben. Mult hó 30-án Póth Gothard borbély legény a táncz iskolából jövet erőnek erejével verkedni akart és csak a rendőrök tudták megakadályozni. — Peagity Mátyás 20 éves legényt m. hó 27-én Kérya József ólmos bottal leütötte. — A Józsefvárosban pedig napirenden van az ablakok beverése.

Járásbíróági ügybeosztás. I. A bajai kir. járásbíró-ságnál 1901. év november hó 1-től december hó 31-ig a következő ügybeosztás lépett életbe. I. Mayer Károly kir. járásbíró, mint a kir. járásbírósg vezetője intézi: a) az elnöki ügyeket El lajstr., b) sommás pereket A-E betűig Sp I. 2. Dr. Rác Károly kir. albiró intézi: a) az egyezségi ügyeket Eg lajstr., b) a fizetési meghagyási ügyeket Fh lajstr., c) a fizetési meghagyás megkeresési ügyeket Fm lajstr., d) a sommás pereket F-P betűig Sp II. lajstr., e) a lakbérleti ügyeket L lajstrom.

Igaz, az élet szép, nagyon szép és gyönyörűség így élni!

A vonat zakatolva rohan végig a kopár pusztaságon, izzó, vörös lámpája bevilágítja a ködös, nedves novemberi hajnalt, az utasok fázósan burkolódnak köpenyökbe, álmos szemekkel tekintenek ki a lomha szürkeségbe . . .

A kerek egyhangú zakatolását éles füttyszó szakítja meg, néhány erős rázkódás és a vonat megáll a pusztaság közepette . . .

Az utasok rémülten ugranak föl, kétségbeesetten tolonganak a kijáratok felé: „Valaki megbuzta a vészjelzőt, mi történt az Istenért?”

„Haláleset — veti oda a tova siető kalauz és tényleg, amott hoznak ki a levegőre egy életfelen férfialakot.

Fiatal ember még, sűrű fekete haja csapzottan hull homlokára, arca ónszíntű, görcsösen összeszorított ujjai között egy újságlapot tart. Nem ismeri senki, egyedül utazott, a kalauz találta meg már félig kihűlve, a eupében.

„Szivszélhűdés — konstatalja az utasok között levő orvos és mély megilletődéssel tekint a délceleg alakra, kit élete virágában ragadott el a halál eszontos keze . . .

Az utasok borzongva állják körül, szeretnék tudni a hirtelen halál okát, ámde a halottak némák, azok az összeszorított ajkuk nem fogják kifejezni, hogy halálukat az az újságlap okozta, melyet megmerevült ujjai között tart a halott . . .

Az orvos éles szemé azonban észreveszi és mert kivenni nem tudja, letépi óvatosan. Egy ezikk eleje, néhány sorból álló töredék:

„A kiküldött kormánybiztos ur egyes egyedül a szép feleség protekciójának köszönheti mostani állását, valaminthogy két szép ragyogó szemnek eddigi bámulatos, gyors carrierjét! . . .

Eddig szolt a ezikk és a halott nem mondja tovább . . .

Kihült agygyal és szívvvel, köpenyével letakarva utazik a legközelebbi és — legutolsó állomásra!

3. Fülöpp Gyula kir. albiró intézi: a) sommás pereket Q-Z betűig Sp III. lajstr., b) az összes végrehajtási ügyeket V lajstrom. 4. Békély István kir. albiró intézi: a) a polgári megkeresési ügyeket M lajstr., b) az anyakönyvi ügyeket A lajstr., c) a polgári vegyes ügyeket Pv lajstr., d) a rendes örökösödési ügyeket O lajstrom, e) az örökösödési és hagyományi bizonyítványokat tárgyaló ügyeket Öb lajstrom. 6. Dr. Hetényi Pál kir. albiró intézi: a) a vétség és kihágási ügyeket B lajstr., b) a vizsgáló bírói ügyeket Vb lajstr., c) a büntető megkeresési ügyeket Bm lajstr., d) a büntető vegyes ügyeket Bv lajstrom. 6. Temner Jenő kir. járásbíró intézi: Baja város kivételével a többi a bajai járásához tartozó 15 községre vonatkozó összes peres végrehajtási telekkönyvi ügyeket. 7. Romátka Jenő kir. albiró intézi: az összes nem peres, az ugynevezett tabularis és ezen felül Baja városra vonatkozó peres végrehajtási telekkönyvi ügyeket. II. A polgári ügyekre vonatkozó összes panaszokat és szóbeli kereseteket szerdán délelőtt 9-12 óráig Dr. Rác Károly kir. albiró veszi fel (hivatalos helyisége a 4. számú szoba). 2. Vétség és kihágásokra vonatkozó panaszokat és feljelentéseket szerdán délelőtt 9-12 óráig Dr. Hetényi Pál kir. albiró, távollétében a mellé beosztott aljegyző veszi fel (hivatalos helyisége a 3. számú szoba). Ugyanitt és ugyanezen időben vétnelnek fel a kir. törvényszék hatáskörébe tartozó büncselekményekre vonatkozó feljelentéseket is. 3. Az egyezségi eljárásra és fizetési meghagyásra vonatkozó szóbeli kérelmeket vasár- és ünnepnap kivételével délelőtt 8-9 óráig Dr. Rác Károly kir. albiró veszi fel (hivatalos helyisége a 4. számú szoba). Polgári ügyekben időzés nélkül ügyük tárgyalása végül minden héten szombaton délelőtt 9-12 óráig Mayer Károly hivatalvezető járásbíró előtt jelenhetnek meg a felek.

Színházi előadások. Az „Uránia” Magyar tudományos színház igazgatósága f. évi november 5-én, 6-án és 7-én tart előadást és kétszer délutáni gyermek előadást, a „Bárány Szálloda” nagytermében. Jegyek előjegyezhetők Kollár A. könyvkereskedésében.

Első Leánykihazasítási Egylet m. sz. Leány- és fiu-biztosító intézet. Folyó évi október hóban 1076 jutalékrész irattatott be és nárszjutalékok fejében 30676 kor. 71 fil. fizettetett ki. 1901. január 1-től október 31-éig beirt összes jutalékrészek száma 11034 és a kifizetett nárszjutalékok összege 456078 kor. 50 fil. — Részletes magyarázatot nyújt és felvételeket eszközöl a Vezérújságok, Baján régi Főrdő-utca 357. szám.

Lopások. Reile Erzsébet Ilés Mihálytól, kivel közös háztartásban élt m. hó 21-én elloptott 9 kor. 60 fillért. A rendőrség nyomozza. — Vörös Györgynek m. hó 30-án jökedve keredekelt és mulatni ment. Leánytársaságba került és egyik a leányok közül, kinek nevét sem tudja, részegségét felhasználva ellopta 4 kor. pénzt, egy arany lánczát és karszajját. A rendőrség a nyomozást megindította.

A törzsasztal. Budapest egyik ősmert törzsasztalánál esteről-estére a legkedélyesebb módon csipkedik egymást a társaság tagjai. Floridor a sokat eszúált hőszerelem, a nők kedvence, utóbbi időben feltűnően lehangolt. „Floridor szerelmes!” suttogják a bankárleányok. „Az igazgató nem ad meg előleget!” jegyzi meg egy asztaltárs, egyik másik pedig felajánlja pénzesztrécsáját a művésznök, aki kapva-kap rajta; de ezt átveve, csak tátongó ürességet talál benne. Így megy a hecezelődés napról-napra. Floridor komor arczán sötét gondolatok mely barázdát szantanak. Senki sem tudja megfejteni Floridor rossz kedvének okát. Legjobb barátai sem. A titok fátyla azonban nemskára fellebben. Egyik barátja véletlenül látta, hogy egy délelött komoly ábrázattal hagyta el egy ismeret bankkáz üzlethelyiségét. Ahá! Tehát tözsdén játszik? Avagy sorsjegyeket vásárolt? . . . Ettől a naptól fogva nem volt nyugta és ő csak annyit mond a csipkedésekre: „Szerencse-csillagom elhagyott!” Állandóan roskedvű, morozus. Gyengédén vigasztalják, de hiába. Egy este azután egy premieren oly tüzzelet játsza el szerepét, hogy hasonló hatást még nem ért el művésztével. Barátai ünnepelelték. Banketelt rendeztek tiszteletére. Folyt a pezsgő és a beszédek árja. A kedélyek hulláma magasra esapott, midőn Floridor egyik barátja a következő beszéddel üdvözölte a művészt: „Nos kedves barátunk most már mindig jó kedvű lehetsz és nyugodtan alhatsz, mert Töröknel megütötte a

főnyereményt!” És csakugyan a háttérben Török A. és Tarsu bankháza (Budapest, V., Váci-körút 4.) két küldötte jelent meg, kiket a művész hálából a lakomára meghívott. Most már nemcsak a művész, hanem a szerencsés bankházat is lelkes szavakban ünnepelte a jökedvű társaság.

EISENBERG KATICZA
BAJA
FISCHER GYULA
BUDAPEST
JEGYESEK.

Szerkesztői üzenet.

Sz. A. Budapest. Köszönöm azt a meleg érdeklődést, melyet a B. B. K. választmányi üléséről szóló tudósításának beküldésével lapom iránt tanúsított szives volt. Minthogy a kör főtájkárától, P. E. úrtól is kaptam jelentést, az utóbbi használatát az On' adataival kiegészítve. A tárczarovat régóta nélkülözi becses közreműködését. Szives üdvözlöt.

Nyilttér. *)

A legjobb és legerészségesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognacokkal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegyületek ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legkiválóbb égyenyves
SÁVANYU-KÖD

Itlja a szomját, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikasztó hatásá ellen.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

9913. szám.

tkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A bajai királyi telekkönyvi hatóság közhírő teszi, hogy az árverést Tury Mátyás bajai ügyvéd által képviselt Bajai takarékpénztár végrehajtónak Nagy István (kokány) bálmonostori lakós végrehajtást szenvedett eleni 800 korona tőke, ennek 1899. november 10-től járó 8%-os kamatai 63 kor. 80 fillér eddigi, 31 kor. 75 fillér ezuttal és a még felmerülendő költségeknek, nem különben esatlakozott Hirth József és neje Szeretics Julia bálmonostori lakosoknak 62 kor. 80 fillér és járuléka iránti követelése kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és következő §§-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbírósg területén lévő, a bálmonostori 120. sz. betétben végrehajtást szenvedett Nagy István (kokány, nős Pap Ágnessal) nevén álló I. 1-2. sorsz. 89. és 90. hrsz. 225. sz. ház és beltelki szántóhól álló jószágterest 1207 korona, ugy az ugyanezen betétben hasonlóképen végrehajtást szenvedett nevén álló II. 1-7. sorsz. 2096/111., 2866., 2867., 2868., 2869., 2870., 6086/16. hrsz. birtokrésztetektől álló jószágterest 472 korona, — végre ugyanazon betétben végrehajtást szenvedett nevén álló I. sorsz. 3378/39. hrsz. jószágterest 2 korona kikiáltási árban ezenell elrendeli és annak Bálmonostor községhezánál 1901. november hó 15-ik napjának d. e. 10 óráját kitűzi, a midőn a fenebb körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árvoregők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezéhez togyék le.

A kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.

Baján, 1901. augusztus hó 10-én.

Dr. Rác Károly

kir. albiró.

VENDÉGLŐ MEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tisztelettel tudatni, hogy a
főtéren, saját házámban levő

VENDÉGLŐT

ujból átvetttem, azt teljesen újonnan berendeztem és e hó 16-án, szerdán ismét megnyitottam. Főczélem, hogy a mélyen tisztelt közönséget kitűnő ételek és italok pontos kiszolgálása által kielégítem, minél fogva szives pártfogásért eszedzem

Kitűnő dupla márcziusi sör a kőbányai
első magyar részvény serfőződéből.

kiróló tisztelettel

Leicsuk Jakab vendéglős.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban tisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.
Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül esakély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az aprónyalak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ez a csemete elég 300 méterre.
— Ára 6 forint. —

DIÓCSEMETÉK.

Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészítése számos gazdaságban az utóbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatú főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk minden rendelési kötelezettség nélkül. — Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt ezimére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városn, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesen áll, kik rendelni semmit nem akarnak mert benne számos oly közlömények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Ermelléki első szőlőoltvány-telep”
Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz neunkircheni gyógyszerész úrnak A. Ausztria, az antiarthritis és antiarthritikus vértisztító tea feltalálójának.

Vértisztító köszvény és a eszű ellen.

Ha ezúttal a nyilvánosság elé lépek, úgy ez azért történik, mert kötelességemnek ismerem Wilhelm neunkircheni gyógyszerész úrnak loheusőbb köszönetemet kifejezni azon szolgálatokért, melyeket vértisztító teaja fájdalom eszűs bajomban nekem tett és azért is, hogy másokat is, kik ezen szörnyű bajban szenvednek, ezen kitűnő teára figyelmessé tegyem. Képtelen vagyok azon kínos fájdalmakat, melyeket tagjaimban 3 éven át minden időváltozás alkalmával szenvedtem leírni. s a melyektől semmiféle gyógyszer, sem a Bécs melletti Badeni kénes fürdők használata nem tudott megszabadítani. Álmattalul hevertem éjjeleken keresztül ágyamban, étvagyom napról-napra fogyott, mindinkább rosszabb színem volt és egész testi erőm esökkent. Négy hétig használtam a fenti teát és nemesak megszabadultam fájdalmaimtól, de most sem érzek fájdalmakat, jóllehet 6 hét óta ezen teával nem élek és testi állapotom is javult. Szilárdan megvagyok győződve, hogy mindenki, aki hasonló bajban ezen teához folyamodik, ennek feltalálója Wilhelm Ferencz urat úgy, mint én áldani fogja.

Kiváló tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófnó
alezredes neje.

ELADÓ HÁZ.

A halász-utcza 413. sz. Weisz Sámuel-féle ház magtárral együtt szabad kézből

eladó, esetleg

bérbe adó.

Felvilágosítást ad: Fischer Lipót utóda.

Le Griffon

valódi francia

szivarkapapir és hüvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

A Bajai Takarékpénztár bérházában egy lakás azonnal kiadó.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	jutalom
600000	nyer. á
400000	" "
200000	" "
100000	" "
90000	" "
80000	" "
70000	" "
60000	" "
40000	" "
20000	" "
25000	" "
20000	" "
15000	" "
10000	" "
5000	" "
3000	" "
2000	" "
1000	" "
500	" "
300	" "
200	" "
170	" "
130	" "
100	" "
80	" "
40	" "
50,000	nyer. és jut. összegben
13.160,000	

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsolottnak és készpénzben fizetendők.

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Őt és fél millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsolottnak ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen tizenhárom millió 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsoltnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az 1-ső osztály eredeti sorsjegyeinek a tervszerű betétei a következők:

egy nyolcadad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) frt 1.50 vagyis 3.—korona
egy fél (1/2) frt 3.— vagyis 6.—korona
egy egész (1) frt 6.— vagyis 12.—korona

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk, tekintettel arra, hogy a nyereményhúzások már november hó 21., és 22-én lesznek, azonnal, de legkésőbb

folyó évi november hó 21-ig

bizalommal hozzánk beküldeni

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főirudánk osztálysorsjáték osztályai:

1. V., Váci-körút 4/a.
2. Múzeum-körút 11.
3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget kor. összegben. } utánvételre kérem postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő. }
mellékelem bankjegyekben (bőlyegegben)

Pontos cím.

Keil-lakk

(GLASUR)

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képek stb. beanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
— 1 doboz ára 45 kr. —

Mindenkor kaphatók: Herzfeld Jakob fiai utóda cégnél Baján.